

**ДААТГАГЧ БОЛОН ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧИД ТАВИГДАХ
ШААРДЛАГА, ДАГАЖ МӨРДӨХ ҮЗҮҮЛЭЛТ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогчид тавигдах шаардлага, дагаж мөрдөх үзүүлэлтийг тодорхойлох, түүнд хяналт тавихтай холбоотой үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

Хоёр. Даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогчид тавигдах нийтлэг шаардлага

2.1. Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хууль, Компанийн тухай хууль, Даатгалын тухай хууль, Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомж, Даатгалын багц дүрмийг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажиллана.

2.2. Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1-д заасан дотоод хяналтын хөтөлбөр боловсруулан мөрдөж ажиллана.

2.3. Энэ журмын 2.2 дахь хэсэгт зааснаас гадна Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийн үнэлгээ, эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөрийг баталж Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлнэ.

2.4. Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль, холбогдох журмын хэрэгжилтэд хяналт тавих эрх бүхий албан тушаалтныг томилсон тушаалыг Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлнэ.

**Гурав. Даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа
эрхлэхтэй холбогдох зөвшөөрөл олгох**

3.1. Даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь энэ журмын 3.2-3.4 заасан үйл ажиллагааг эрхлэхдээ Хорооноос зөвшөөрөл авах бөгөөд зөвшөөрөх эсэхийг Хорооны хуралдаанаар шийдвэрлэнэ.

3.2. Даатгагчийн дүрмийн сан (хувь нийлүүлсэн хөрөнгө)-гийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах

3.2.1. Даатгагч нь дүрмийн сан (хувь нийлүүлсэн хөрөнгө)-гийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай бүр Хороонд мэдэгдэж, зөвшөөрөл авна. Зөвшөөрөл авахдаа эдгээр өөрчлөлтийн дагуу аливаа гүйлгээ, төлбөр хийхээс өмнө "Даатгалын багц дүрэм"-ийн арваннаймдугаар хавсралтад заасан СЗХ04003 өргөдлийн маягтыг бөглөж, хавсаргах баримт бичгийг бүрдүүлж Хороонд ирүүлнэ.

3.2.2. Дүрмийн санд оруулсан хөрөнгө нь Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй холбоотой сэжиг бүхий гэж үзвэл Хороо нэмэлт мэдээлэл шаардаж болно.

3.2.3. Даатгагч нь уг өөрчлөлттэй холбоотойгоор дүрмийн санд нэмэгдсэн мөнгөн хөрөнгө нь хууль ёсны орлогоос бүрдсэнийг нотолсон байх ба Хорооноос баталсан “Банкнаас бусад санхүүгийн болон санхүүгийн бус бизнес, мэргэжлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журам”-д заасан этгээдүүд нь тус журмын шаардлагыг хангасан тохиромжтой этгээд байна.

3.2.4. Дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах зөвшөөрөл олгохыг хүсч ирүүлсэн өргөдөл, холбогдох баримт бичгийг хууль тогтоомжийн дагуу хянаж, даатгагчийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд оруулах өөрчлөлтийг зөвшөөрөх эсэхийг баримт бичгийн бүрдэл хангагдсан өдрөөс хойш ажлын 20 өдрийн дотор шийдвэрлэнэ.

3.2.5. Хороо зөвшөөрөхөөс татгалзсан нөхцөлд даатгалын байгууллагын дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулахгүй бөгөөд энэ тухай даатгагчид мэдэгдэнэ.

3.3. Даатгалын байгууллагын оноосон нэрийг өөрчлөх

3.3.1. Даатгалын байгууллага өөрийн оноосон нэрийг өөрчлөх тохиолдолд Хороонд бүртгүүлэх бөгөөд “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арваннаймдугаар хавсралтад заасан СЗХ04003 маягтыг бөглөж, хавсаргах баримт бичгийг бүрдүүлж, Хороонд ирүүлнэ.

3.3.2. Хороо даатгалын байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогтой нь холбогдуулан нарийвчилсан тодруулга болон нэмэлт баримт бичгийг ирүүлэх шаардлагыг тавьж болох бөгөөд уг шаардлагыг хангасан байна.

3.3.3. Ирүүлсэн хүсэлтийг хянаж, нэрээ өөрчлөх нь үйлчлүүлэгчдэд сөргөөр нөлөөлөхгүй, төөрөгдүүлэхгүй гэж үзвэл даатгалын байгууллагын оноосон нэрийн өөрчлөлтийг бүртгэх эсэх асуудлыг холбогдох баримт бичгийг бүрэн гүйцэд бүрдүүлж Хороонд ирүүлсэн өдрөөс эхлэн ажлын 20 өдрийн дотор шийдвэрлэнэ.

3.3.4. Хорооны шийдвэр болон зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс төлсөн баримтыг үндэслэн Хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг эргүүлэн авч, оноосон нэрийг өөрчилсөн тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг шинээр олгоно.

3.3.5. Компанийн өмнөх нэр дээр үүссэн эрх, үүрэг эрх залгамжлалын журмаар шинэ нэрээр үйл ажиллагаа явуулж буй хуулийн этгээдэд бүрэн шилжинэ.

3.3.6. Даатгалын байгууллагын оноосон нэр бүртгэх тухай Хорооны шийдвэр гарсны дараа ажлын 3 өдрийн дотор даатгалын байгууллага нь энэ талаар нийтэд хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан мэдээлнэ.

3.5. Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл

3.5.1. Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авахыг хүссэн даатгагч дараах шаардлагыг хангасан байна:

3.5.1.а. нэгээс доошгүй жилийн хугацаанд даатгалын үйл ажиллагаа эрхэлж, олон нийтэд танигдсан туршлагатай байх;

3.5.1.б. Хорооноос батлагдсан журмын дагуу төлбөрийн чадварын шалгуур үзүүлэлтийг сүүлийн 2 улирал дараалан хангасан байх;

3.5.1.в. жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаанд ашиглах програм хангамж, мэдээллийн сангийн бүртгэл хөтлөх боловсон хүчинтэй байх;

3.5.1.г. жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагааг зөвхөн ердийн даатгалын компани эрхлэх бөгөөд энэ тохиолдолд даатгагч нь даатгалын тохиолдлыг шалгах шуурхай албатай байх;

3.5.2. Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүссэн этгээд нь “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арваннаймдугаар хавсралтад заасан СЗХ04003 бүртгэлийн өргөдлийг бөглөж, бүрдүүлэх, хавсаргах баримт бичгийн бүрдлийг хавсарган Хороонд ирүүлнэ.

3.5.3. Хороо даатгагчийн үйл ажиллагааны онцлогтой нь холбогдуулан нарийвчилсан тодруулга болон нэмэлт баримт бичгийг ирүүлэх шаардлагыг тавьж болох бөгөөд уг шаардлагыг хангасан байна.

3.5.4. Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгохыг хүсч даатгагчаас ирүүлсэн баримт бичгийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хянаж, шаардлагатай тохиолдолд газар дээрх үзлэг, шалгалт хийсний үндсэн дээр тухайн даатгагчийн санхүүгийн чадварт сөргөөр нөлөөлөхгүй, нийтийн болон даатгуулагчийн ашиг сонирхолд хохирол учруулахгүй гэж үзвэл албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох эсэхийг баримт бичгийн бүрдэл хангагдсан өдрөөс хойш ажлын 20 өдрийн дотор шийдвэрлэнэ.

3.5.5. Хорооны шийдвэрийг үндэслэн тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хавсралтад жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх нутаг дэвсгэрийг заасан тэмдэглэгээг хийж баталгаажуулна.

Дөрөв. Даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбогдох бүртгэлийг хөтлөх

4.1. Даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь энэ журмын 4.2-4.9 заасан үйл ажиллагааг эрхлэхдээ энэ журам болон “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арваннаймдугаар хавсралтад заасан шаардлагыг хангаж, холбогдох баримт бичгүүдийг бүрдүүлж, Хороонд бүртгүүлнэ.

4.2. Даатгалын зуучлагч, хохирол үнэлэгчийн дүрмийн сан (хувь нийлүүлсэн хөрөнгө)-гийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцэд өөрчлөлт оруулах

4.2.1. даатгалын зуучлагч, хохирол үнэлэгчийн дүрмийн сан (хувь нийлүүлсэн хөрөнгө)-гийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай бүр Хороонд мэдэгдэж, бүртгүүлнэ. Бүртгүүлэхдээ эдгээр өөрчлөлтийн дагуу аливаа гүйлгээ, төлбөр хийхээс өмнө "Даатгалын багц дүрэм"-ийн арваннаймдугаар хавсралтад заасан СЗХ04004 өргөдлийн маягтыг бөглөж, хавсаргах баримт бичгийн хамт бүрдүүлж Хороонд ирүүлнэ.

4.2.1.а. дүрмийн санд оруулсан хөрөнгө нь мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй холбоотой сэжиг бүхий гэж үзвэл Хороо нэмэлт мэдээлэл шаардаж болно.

4.2.2. даатгалын зуучлагч, хохирол үнэлэгч нь дүрмийн санд нэмэгдсэн мөнгөн хөрөнгө нь хууль ёсны орлогоос бүрдсэнийг нотолсон байх ба Хорооноос баталсан “Банкнаас бусад санхүүгийн болон санхүүгийн бус бизнес, мэргэжлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журам”-д заасан этгээдүүд нь тус журмын шаардлагыг хангасан тохиромжтой этгээд байна.

4.2.3. дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцэд орох өөрчлөлтийг бүртгүүлэх өргөдөл, холбогдох баримт бичгийг хууль тогтоомжийн дагуу хянаж, бүртгэх эсэх асуудлыг бүртгэл хүссэн баримт бичгийг бүрэн гүйцэд бүрдүүлж Хороонд ирүүлсэн өдрөөс хойш ажлын 20 хоногийн дотор Хорооны тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэл хариуцсан газрын дарга шийдвэрлэнэ.

4.2.4. Хороонд бүртгүүлээгүй эсхүл Хороо бүртгэхээс татгалзсан нөхцөлд компанийн дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцэд өөрчлөлт оруулахыг хориглоно.

4.2.5. Энэ журмын 4.2.1-4.2.4 дэх заалт нь даатгалын зуучлагч банкинд хамаарахгүй бөгөөд даатгалын зуучлагч банк нь Монголбанкнаас хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, бүтцэд өөрчлөлт оруулах зөвшөөрөл олгосноос хойш ажлын 3 өдрийн дотор Монголбанк зөвшөөрөл олгосныг нотлох баримтын хамт "даатгалын багц дүрэм"-ийн арваннаймдугаар хавсралтаар баталсан бүрдүүлэх баримт бичгийг хавсарган Хороонд ирүүлж, бүртгүүлнэ.

4.3. Даатгалын байгууллага (даатгагч, даатгалын зуучлагч, даатгалын хохирол үнэлэгч)-ын салбар, төлөөлөгчийн газар нээх

4.3.1. Даатгалын байгууллага нь салбар, төлөөлөгчийн газар нээх, татан буулгах, хязгаарлах, өөрчлөн байгуулах асуудлыг компанийн дүрэмд тусган, өөрчлөлт орох тухай бүрт Хороонд ирүүлж, бүртгүүлнэ. Бүртгүүлэхдээ энэ журмын нэгдүгээр хавсралтад заасан бүртгэлийн маягт болон "Даатгалын багц дүрэм"-ийн арваннаймдугаар хавсралтад заасан СЗХ04004 өргөдлийн маягтыг бөглөж, хавсаргах баримт бичгийн хамт бүрдүүлж Хороонд ирүүлнэ.

4.3.2. Хороо даатгалын байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогтой нь холбогдуулан нарийвчилсан тодруулга болон нэмэлт баримт бичгийг ирүүлэх шаардлагыг тавьж болох бөгөөд уг шаардлагыг хангасан байна.

4.3.3. Даатгагчийн салбар, төлөөлөгчийн газар нь даатгалын багц дүрмийг дагаж мөрдөх бүрэн боломжтой гэдэг нь нотлогдож байна гэж үзвэл бүртгүүлэх баримт бичгийн бүрдэл хангагдсан өдрөөс ажлын 10 хоногийн дотор бүртгэх бөгөөд бүртгэх эсэхийг Хорооны дарга шийдвэрлэнэ.

4.3.4. Даатгалын зуучлагч, даатгалын хохирол үнэлэгчийн салбар, төлөөлөгчийн газар нь даатгалын багц дүрмийг дагаж мөрдөх бүрэн боломжтой гэдэг нь нотлогдож байна гэж үзвэл бүртгүүлэх баримт бичгийн бүрдэл хангагдсан өдрөөс ажлын 10 хоногийн дотор бүртгэх бөгөөд бүртгэх эсэхийг Хорооны даатгалын асуудал эрхэлсэн газрын дарга шийдвэрлэнэ.

4.3.5. Даатгалын байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газар нээх, татан буулгах, хязгаарлах, өөрчлөн байгуулахтай холбогдох асуудлын бүртгэлийг Хорооны даатгалын асуудал эрхэлсэн газар, нэгж бүртгэлийг хөтөлж, энэхүү журмын нэгдүгээр хавсралтад заасан бүртгэлийн маягтыг “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арвандолоодугаар хавсралтын 2.1-т заасны дагуу Хорооны цахим хуудсанд байршуулж, даатгалын компанийн хувийн хэрэгт хавсаргах бөгөөд энэ тухай даатгагчид мэдэгдэнэ.

4.3.6. Монгол Улсад салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа явуулах гадаадын даатгагч, гадаадын даатгалын мэргэжлийн оролцогчид тавигдах шаардлага, түүнтэй холбогдсон харилцааг “Даатгалын багц дүрэм”-ийн 10 дугаар хавсралт “Монгол Улсад салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа явуулах гадаадын даатгагч, гадаадын даатгалын мэргэжлийн оролцогчид тавигдах нөхцөл, шаардлага” журмаар зохицуулах бөгөөд энэ журмын 4.3.1 дэх заалт хамаарахгүй.

4.3.7. Даатгалын байгууллага нь гадаад улсад салбар, төлөөлөгчийн газар нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын үйл ажиллагаа явуулахтай холбогдсон харилцааг “Даатгалын багц дүрэм”-ийн 9 дүгээр хавсралт “Гадаад улсад салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа явуулах даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогчид тавигдах нөхцөл, шаардлага” журмаар зохицуулах бөгөөд энэ журмын 4.3.1 дэх заалт хамаарахгүй.

4.3.8. Даатгалын зуучлагч нь банк бол “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арван наймдугаар хавсралтад заасан даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагааг хариуцах тусгайлсан нэгж нь тус банкны даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа явуулах банкны нэгжийн бүртгэлийг хөтөлж, Хороонд мэдэгдэх бөгөөд тус нэгж нь энэ журмын 6.20-д заасан шаардлагыг хангасан байна.

4.3.9. Хорооны шийдвэр болон зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс төлсөн баримтыг үндэслэн тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хавсралтад салбар, төлөөлөгчийн газрын

талаарх тэмдэглэлийг хийж баталгаажуулах бөгөөд даатгалын байгууллагын нэгжийн гэрчилгээг олгоно.

4.3.10. Даатгалын байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газрыг дараах үндэслэлээр Хорооны шийдвэрээр бүртгэлээс хасч, тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээнд ажлын 5 өдрийн дотор тэмдэглэл хийнэ. Үүнд:

4.3.10.а. даатгалын байгууллагын шийдвэрээр;

4.3.10.б. даатгагч болон даатгалын мэргэжлийн оролцогч, түүний салбар нь санхүүгийн хүндрэлд орсон, холбогдох хууль тогтоомжид нийцээгүй үйл ажиллагаа явуулсан; Хороо бүртгэснээс хойш 6 сарын хугацаанд үйл ажиллагаа эрхлээгүй, Хорооноос өгсөн үүрэг даалгаврыг биелүүлээгүй, даатгалын салбар, төлөөлөгчийн газарт тавигдах нөхцөл шаардлагыг хангаагүй, тухайн салбар, төлөөлөгчийн газар тухайн даатгагч эсхүл мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаанд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй гэж үзвэл;

4.3.14.в. хууль тогтоомжид заасан бусад үндэслэлээр.

4.4. Даатгагчийн эрх бүхий албан тушаалтныг томилох

4.4.1. Даатгалын компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь шинээр томилогдох болон өөрчлөгдөх тухай бүр Хороонд мэдэгдэж, бүртгүүлэх бөгөөд “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арван наймдугаар хавсралтад заасан СЗХ04004 өргөдлийн маягтыг бөглөж, хавсаргах баримт бичгийн бүрдлийг хавсарган Хороонд ирүүлнэ.

4.4.2. Даатгалын компанийн шинээр томилогдох эрх бүхий албан тушаалтан нь Хорооноос баталсан “Банкнаас бусад санхүүгийн болон санхүүгийн бус бизнес, мэргэжлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журам”-ын шаардлагыг хангасан байна.

4.4.3. Хороо даатгалын компанийн үйл ажиллагааны онцлогтой нь холбогдуулан нарийвчилсан тодруулга болон нэмэлт баримт бичгийг ирүүлэх шаардлагыг тавьж болох бөгөөд уг шаардлагыг хангасан байна.

4.4.4. Даатгалын компанийн эрх бүхий албан тушаалтныг бүртгүүлэх хүсэлт баримт бичгийн бүрдлийг хангасан өдрөөс эхлэн ажлын 15 хоногийн дотор шийдвэрлэх бөгөөд бүртгэх эсэхийг Хорооны дарга шийдвэрлэнэ.

4.5. Давхар даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх

4.5.1. Даатгалын зуучлагч нь давхар даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тохиолдолд Хороонд бүртгүүлэх бөгөөд дараах шаардлага тавигдана:

4.5.1.а. энэ журмын 5.1.1, 5.1.8, дүрмийн санг нэмэгдүүлж байгаа тохиолдолд 3.1.1-3.1.3 дахь хэсэгт заасан шаардлагыг хангасан байх;

4.5.2.б. давхар даатгалын зуучлагчийн чиглэлээр мэргэшсэн ажилтантай байх шаардлагатай бөгөөд тухайн мэргэшсэн ажилтан нь даатгалын андеррайтингийн чиглэлээр 2-оос доошгүй жил ажилласан туршлагатай байх шаардлагыг хангасан байх.

4.5.2.в. давхар даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх хүсэлтийн хамт “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арваннаймдугаар хавсралтад заасан маягтыг дагуу бөглөсөн мэргэшлийн ажилтны тодорхойлолт, мэдлэг, туршлагыг нотлох баримт бичиг болон энэ журмын 6.1.8-д заасан шаардлагын дагуу хийгдсэн мэргэжлийн хариуцлагын даатгалын гэрээний төслийг Хороонд ирүүлнэ.

4.5.3. Хороо давхар даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагааг бүртгэх эсэх шийдвэрийг гаргах бөгөөд баримт бичгийг бүрэн гүйцэд ирүүлсэн өдрөөс хойш ажлын 20 өдрийн дотор шийдвэрлэнэ.

4.5.4. Энэ журмын 3.6.3 дахь хэсэгт заасан шийдвэрийг үндэслэн даатгалын зуучлагчийн тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний хавсралтын тусгай зөвшөөрлийн төрөл хэсэгт “давхар даатгалын зуучлагч” гэж нэмж тэмдэглэн баталгаажуулна.

4.5.5. Даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан банк нь давхар даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэхгүй.

4.6. Даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүний бүртгэл

4.6.1. Даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь эрхлэх сайн дурын даатгалын хэлбэрт өөрчлөлт оруулах тухай бүр Хороонд бүртгүүлнэ.

4.6.2. Даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь даатгалын бүтээгдэхүүнийг бүртгүүлэхдээ эрхлэх сайн дурын даатгалын хэлбэрийн хүрээнд энэ журмын нэгдүгээр хавсралтад заасан бүтээгдэхүүн бүртгэлийн маягтыг бөглөж Хороонд бүртгүүлнэ.

4.6.2. Хороонд энэ журмын 4.6.1, 4.6.2-д заасан бүртгэлийг хийлгэхдээ “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арван наймдугаар хавсралтад заасан СЗХ04004 маягтыг бөглөж, хавсаргах баримт бичгийн бүрдлийг хавсарган Хороонд ирүүлсэн байна.

4.6.3. Хороо даатгагч болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагааны онцлогтой нь холбогдуулан нарийвчилсан тодруулга болон нэмэлт баримт бичгийг ирүүлэх шаардлагыг тавьж болох бөгөөд уг шаардлагыг хангасан байна.

4.6.4. Даатгагч болон даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь бүртгүүлэх даатгалын хэлбэрийн талаар мэдлэг, туршлагатай ажилтантай байх шаардлагатай.

4.6.5. Хороо даатгалын бүтээгдэхүүнийг бүртгэхдээ код өгөх бөгөөд уг код нь даатгалын хэлбэрийг илэрхийлсэн үсэг, үсгийн ард дугаар, оныг илэрхийлсэн цифрийг тусгана. /Тухайлбал: ГОД-0012020 гэснийг 2020 оны 001 дугаартай гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгалын бүтээгдэхүүн гэж ойлгох/ Даатгалын бүтээгдэхүүнийг шинэчлэн бүртгэх тохиолдолд тухайн кодын дагуу шинэчлэнэ.

4.6.10. Тусгай зөвшөөрлийн дагуу эрхлэх даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүнийг бүртгүүлэх баримт бичгийг бүрдлийг хангасан тохиолдолд Хорооны даатгалын асуудал хариуцсан газар, нэгж бүртгэж, энэхүү журмын нэгдүгээр хавсралтад заасан бүртгэлийн маягтыг Хорооны цахим хуудсанд байршуулж, энэ тухай даатгагчид мэдэгдэнэ.

4.6.8. Даатгагч Хороонд бүртгүүлсэн хүртээмжтэй даатгалын бүтээгдэхүүний даатгалын гэрээ, даатгалын үнэлгээ, даатгалын хураамжид аливаа өөрчлөлт оруулсан нөхцөлд дахин шинээр бүртгүүлнэ.

4.6.12. Даатгалын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж болон энэ журамд заасан холбогдох шаардлагыг хангаагүй даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүнийг Хороо бүртгэхээс татгалзах бөгөөд бүртгэхээс татгалзсан тохиолдолд энэ талаарх үндэслэл бүхий тайлбарыг өргөдөл гаргагчид албан бичгээр мэдэгдэнэ.

4.7. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн эрх бүхий албан тушаалтны өөрчлөлт

4.7.1. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн эрх бүхий албан тушаалтан шинээр томилогдох, өөрчлөгдөх тухай бүр ажлын 5 өдрийн дотор Хороонд мэдэгдэж, бүртгүүлэх бөгөөд Хороо ажлын 5 өдрийн дотор ирүүлсэн баримт бичгийг хянаж, бүртгэх эсэхийг Хорооны даатгалын асуудал эрхэлсэн газрын дарга шийдвэрлэнэ. Баримт бичгийг бүрэн гүйцэд бүрдүүлж Хороонд ирүүлсэн өдрөөс эхлэн шийдвэрлэх хугацааг тооцно.

4.7.2. Даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь эрх бүхий албан тушаалтны өөрчлөлтийг бүртгүүлэхдээ “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арван наймдугаар хавсралтад заасан бүрдүүлэх, хавсаргах баримт бичгийн бүрдлийг хавсарган Хороонд ирүүлсэн байна.

4.7.3. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн шинээр томилогдох эрх бүхий албан тушаалтан нь Хорооноос баталсан “Банкнаас бусад санхүүгийн болон санхүүгийн бус

бизнес, мэргэжлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журам”-ын шаардлагыг хангасан байна.

4.7.4. Даатгалын тухай хууль, Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хууль, холбогдох бусад хууль тогтоомж болон энэ журамд заасан холбогдох шаардлагыг хангаагүй эсхүл хуурамч баримт бичиг бүрдүүлсэн нь тогтоогдсон тохиолдолд даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн эрх бүхий албан тушаалтны өөрчлөлтийг Хороо бүртгэхээс татгалзах бөгөөд бүртгэхээс татгалзсан тохиолдолд энэ талаарх үндэслэл бүхий тайлбарыг өргөдөл гаргагчид албан бичгээр мэдэгдэнэ.

4.7.5. Хороонд бүртгүүлээгүй эсхүл Хороо бүртгэхээс татгалзсан этгээдийг даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн эрх бүхий албан тушаалтанд томилохгүй.

4.8. Даатгалын байгууллагын хаягийн өөрчлөлт

4.8.1. Даатгалын байгууллага нь өөрийн ерөнхий захиргааны хаяг болон салбар, төлөөлөгчийн газрын хаягийн өөрчлөлтийг хаяг өөрчлөгдсөнөөс хойш ажлын 5 өдрийн дотор Хороонд мэдэгдэж, бүртгүүлнэ.

4.8.2. Даатгалын байгууллага нь хаягийн өөрчлөлтөө бүртгүүлэхдээ “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арван наймдугаар хавсралтад заасан бүрдүүлэх, хавсаргах баримт бичгийн бүрдлийг хавсарган Хороонд ирүүлнэ.

4.9. Даатгалын байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлагын өөрчлөлт

4.9.1. Даатгалын байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлага шинээр томилогдох, өөрчлөгдөх тухай бүр ажлын 5 өдрийн дотор Хороонд мэдэгдэж, бүртгүүлнэ.

4.9.2. Даатгалын байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлагын өөрчлөлтийг бүртгүүлэхдээ “Даатгалын багц дүрэм”-ийн арваннаймдугаар хавсралтад заасан бүрдүүлэх баримт бичгүүдийг хавсарган Хороонд ирүүлсэн байна.

4.9.3. Даатгалын тухай хууль, Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хууль, холбогдох бусад хууль тогтоомж болон энэ журамд заасан холбогдох шаардлагыг хангаагүй эсхүл хуурамч баримт бичиг бүрдүүлсэн нь тогтоогдсон тохиолдолд даатгалын байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлагын өөрчлөлтийг Хороо бүртгэхээс татгалзах бөгөөд бүртгэхээс татгалзсан тохиолдолд энэ талаарх үндэслэл бүхий тайлбарыг өргөдөл гаргагчид албан бичгээр мэдэгдэнэ.

4.10. Даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбогдох өөрчлөлтийг зөвшөөрөх, бүртгэхээс татгалзах

4.10.1. Хороо нь дараах үндэслэлээр энэ журмын 4.2-4.9-д заасан өөрчлөлтийг оруулахаас татгалзана. Үүнд:

3.11.1.а. энэ журамд заасан холбогдох шаардлагыг хангаагүй;

3.11.1.б. хуурамч баримт бичиг бүрдүүлсэн нь нотлогдсон;

3.11.1.в. бусад хууль, журамд заасан шаардлагыг хангаагүй.

3.11.2. Тусгай зөвшөөрөлд холбогдох өөрчлөлт оруулахаас татгалзсан тохиолдолд Хороо энэ талаарх үндэслэл бүхий тайлбарыг өргөдөл гаргагчид албан бичгээр мэдэгдэнэ.

Тав. Даатгагчийн үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлага, дагаж мөрдөх үзүүлэлт

5.1. Даатгагчид тавигдах шаардлага, дагаж мөрдөх үзүүлэлт:

5.1.1. Даатгалын тухай хууль холбогдох бусад хууль тогтоомж болон даатгалын багц дүрмийг дагаж мөрдөнө.

5.1.2. Компанийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах ажлын байртай байна.

5.1.3.Компанийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах техник тоног төхөөрөмж, даатгал, санхүү, бүртгэлийн программ хангамжтай байна.

5.1.4.Даатгалын компани нь нэг буюу түүнээс дээш тооны хараат бус, нийт 5-аас доошгүй гишүүн бүхий төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байна.

5.1.5.Даатгагчийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдээс бусад эрх бүхий албан тушаалтан нь өөр даатгагчийн эрх бүхий албан тушаалтнаар ажиллаж болохгүй.

5.1.6.Компанийн хувь нийлүүлэгчид нь өөр аль нэг даатгалын байгууллагын Төлөөлөн удирдах зөвлөл /цаашид “ГУЗ” гэх/-ийн дарга, гишүүн, хамтын гүйцэтгэх удирдлагын гишүүн, эрх бүхий албан тушаалд томилогдон ажиллаж болохгүй.

5.1.7.Даатгагчийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүд нь Компанийн тухай хуулийн 75.8-д заасны дагуу компанийн засаглалын чиглэлээр сургалтад хамрагдаж, гэрчилгээ авсан байна.

5.1.8.Даатгалын компани нь Санхүүгийн зохицуулах хорооноос баталсан “Компанийн засаглалын кодекс”-ыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж, Компанийн засаглалын үндэсний зөвлөлийн governance.mn цахим хуудаст мэдээллийг ил тод гаргаж байна.

5.1.9.Компанийн бүтэц дотор даатгалын тохиолдлыг газар дээр нь шалгаж баталгаажуулах, даатгуулагчийн нөхөн төлбөр, өргөдөл, гомдлыг барагдуулдаг, эрх ашгийг нь хамгаалдаг нэгжтэй байна.

5.1.10.Даатгагч нь компанийн санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагаа болон давхар даатгалын үйл ажиллагаанд хяналт тавих дотоод хяналтын нэгж, эсхүл албан тушаалтантай байх. Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөр батлуулсан дотоод хяналтын нэгжийн үйл ажиллагаанд мөрдөх журамтай байна.

5.1.11.“Даатгалын багц дүрэм”-ийн 8 дугаар хавсралт “Актуарчийн үйл ажиллагаа эрхлэх эрх олгох, актуарын стандарт үнэлгээ болон актуарчийн хяналт шалгалт хийх, тайлан гаргах журам”-д заасан шаардлагыг хангасан актуарчтай байна.

5.1.12.Даатгагчийн эрх бүхий албан тушаалтан нь Хорооны тогтоолоор батлагдсан “Банкнаас бусад санхүүгийн болон санхүүгийн бус бизнес, мэргэжлийн үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр эрхлэх тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журам”-д заасан шаардлагыг хангасан байна.

5.1.13.Компаниас гарсан шийдвэр болон компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа мөрдөх дотоод журам, заавар, нягтлан бодох бүртгэлийн, даатгалын баримт бичгийг архивлан хадгална.

5.1.14.Даатгагч нь өөрийн хувьцаа эзэмшигчийн талаарх мэдээлэл болон түүнд орсон өөрчлөлтийн талаар хувийн хэрэг /хавтаст материал/ үүсгэн хадгална.

5.1.15.Даатгагч нь хаяг, холбоо барих утас, даатгалын бүтээгдэхүүний дэлгэрэнгүй танилцуулгыг мэдээлсэн өөрийн цахим хуудастай байх, эдгээрт өөрчлөлт ороход Хороонд мэдэгдэнэ.

5.1.16.Даатгалын үйл ажиллагаатай холбогдсон шаардлагатай мэдээллийг тогтоосон хугацаанд Хороонд ирүүлнэ.

5.1.19.Даатгагч даатгуулагчийг өөрийн цахим хуудаст орж даатгуулах боломжийг энгийн нөхцөл байдлаар бүрдүүлсэн байна.

5.1.20.Даатгагч нь даатгалын чиглэлийн ажилтнуудаа даатгалын холбогдох сургалтад 2 жил тутамд хамруулсан байна.

5.1.21.Даатгагч нь даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхэлсэн хөлс, төлбөрийг арилжааны банк дахь даатгалын төлөөлөгчийн дансанд бэлэн бусаар шилжүүлэн олгоно.

5.1.22.Орон сууцны хөрөнгийн даатгалын бүтээгдэхүүнийг борлуулахдаа эрсдэлийг тараах зорилгоор нэг байршилд буй хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ нь тухайн даатгагчийн нөөцийн сангийн хөрөнгөөс давсан тохиолдолд нэг даатгагч дангаараа даатгахгүй.

5.1.23.Албан журмын даатгалд даатгуулагч нарыг хамруулах зорилгоор даатгагчаас аливаа хэлбэрээр азтан шалгаруулах, сугалаа гаргах, бэлэг, урамшуулал олгох, хөнгөлөлт үзүүлэх зэрэг арга хэмжээ зохион байгуулахгүй.

5.1.24.Даатгагч нь даатгалын бүтээгдэхүүн, эрсдэл тус бүрээр актуарын тооцоололд шаардагдах мэдээллийг агуулсан нарийвчилсан даатгалын мэдээллийн санг үүсгэн, тогтмол баяжуулж ажиллах бөгөөд Хороо шаардлагатай тохиолдолд мэдээллийн сангаас холбогдох мэдээллийг авна.

5.1.25.Даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг нь хүчингүй болгосон компанийн нэртэй ижил нэр, лого, хэвлэмэл хуудас, даатгалын гэрээ, даатгалын гэрээний баталгаа зэргийг ашиглахгүй.

5.1.26.Давхар даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан компани нь зөвхөн тухайн үйл ажиллагааг дагнан эрхэлнэ.

5.1.27.Даатгагч нь энэ журамд заасан тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлтэй холбоотой шаардлага болон холбогдох хууль тогтоомжид заасан бусад шаардлагын хэрэгжилтийг байнга хангаж ажиллана.

5.1.28.Албан журмын даатгалыг цахимаар хийх тохиолдолд даатгуулагчид өнгөрсөн хугацааны даатгалын хураамж, нөхөн төлбөр авсан эсэх, хураамжийг тооцоолдог итгэлцүүрийн мэдээлэл зэргийг гарган өгч, даатгалын гэрээ сунгах, шийдвэр гаргахад шаардлагатай мэдээллээр **хангах[B1]**.

5.2. Даатгагчийн даатгалын бүтээгдэхүүнд тавигдах шаардлага:

5.2.1.Даатгагч, даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь энэ журмын 4.6-д заасны дагуу Хороонд бүртгүүлсэн даатгалын бүтээгдэхүүнийг борлуулна.

5.2.2.Даатгалын бүтээгдэхүүний хураамжийн хувь хэмжээ нь эрсдэлийн түвшинтэй уялдаатай байна.

5.2.3.Даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүний Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийн үнэлгээг хийсэн байна.

5.2.4.Цахим хэлбэрээр хийгдсэн даатгалын бүтээгдэхүүний гэрээний хүчин төгөлдөр болох нөхцөл, хугацааг тодорхой зааж өгнө. Даатгагч цахим хэлбэрээр хийгдсэн даатгалын гэрээний баталгааг даатгуулагчийн цахим хаягаар ажлын 3 өдрийн дотор хүргүүлнэ.

5.2.4.Цахим хэлбэрээр даатгалын бүтээгдэхүүн борлуулах тохиолдолд Хороо дараах шаардлагыг тавина.

5.2.4.а.даатгагч цахим хэлбэрээр хийх даатгалын үйл ажиллагааны талаарх мэдээлэл, заавар, аргачлалыг боловсруулж өөрийн цахим хуудаст байршуулдаг байх;

5.2.4.б.даатгагч даатгуулагчийг өөрийн цахим хуудаст орж даатгуулах боломжийг энгийн нөхцөл байдлаар бүрдүүлсэн байх;

5.2.4.в.даатгагч цахим хэлбэрээр хийх даатгалын бүтээгдэхүүний тухай Хороонд мэдэгдэх, өөрийн цахим хуудаст бүтээгдэхүүний нэрсийг тодорхой зааж, тухайн даатгалын бүтээгдэхүүний гэрээг байршуулах, мөн даатгалын хураамж төлөх банк, дансны дугаарыг тодорхой зааж өгсөн байх;

5.2.4.г.цахим хэлбэрээр хийгдэж байгаа даатгалын бүтээгдэхүүний мэдээллийг нэгтгэх, мөн судалгаа хийх нөхцөл боломжийг бүрдүүлсэн байх;

5.2.4.д.цахим хэлбэрээр даатгал хийлгэсэн даатгуулагчид өөрийн даатгалын гэрээ болон холбогдох мэдээллээ хянах нөхцөл боломжийг бүрдүүлж өгсөн байх;

5.2.4.е.даатгагч цахим даатгалын үйл ажиллагааны программ хангамж, системийн аюулгүй найдвартай ажиллагааг хангасан байна.

5.2.5.Олон нийтийн хэрэгцээ, худалдан авах чадварт нийцсэн, даатгалын үндсэн зарчмыг агуулсан, энгийн хялбар сайн дурын даатгалын бүтээгдэхүүнийг хүртээмжтэй даатгал гэж ойлгох бөгөөд Хүртээмжтэй даатгалын бүтээгдэхүүнийг бүртгэхэд Хороо дараах шаардлагыг тавина:

5.2.5.а. Даатгалын гэрээний үг хэллэг нь энгийн, ойлгомжтой, хоёрдмол утга санаагүй, даатгуулагчийг төөрөгдүүлэхээргүй байх;

5.2.5.б. Даатгалын үнэлгээ, хураамжийн дүн харьцангуй бага байх;

5.2.5.в. Даатгалын гэрээнд тусгасан даатгалын нөхөн төлбөр олгохоос татгалзах нөхцөлийн тоо нь 5-аас хэтрэхгүй бөгөөд даатгуулагчид ойлгомжтой байх;

5.2.5.г. Даатгалын тохиолдол болсон нь холбогдох баримтаар нотлогдсон нөхцөлд даатгуулагчид чирэгдэл учруулалгүйгээр даатгалын нөхөн төлбөрийг 10 хоногийн дотор олгодог байх.

5.3. Даатгагчийн салбар, төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлага:

5.3.1.Даатгагчийн салбар нь зөвхөн тухайн байгууллагын оноосон нэрийг хэрэглэх ба салбарын үйл ажиллагааг зохицуулах журамтай байна.

5.3.2.Даатгагчийн салбар, төлөөлөгчийн газар нь дараах шаардлагыг хангасан байна.

5.3.2.а.тодорхой хэмжээний даатгалын нөхөн төлбөрийг бие даан шуурхай шийдвэрлэдэг байх бөгөөд нөхөн төлбөр олгохтой холбоотой үйл ажиллагааг зохицуулах, хяналт тавих дотоод журамтай байх;

5.3.2.б.санхүүгийн болон даатгалын анхан шатны баримтууд, хохирлын нөхөн төлбөрийн материалууд, мөн салбарын үйл ажиллагаатай холбоотой баримт бичгийг архивлан хадгалдаг байх;

5.3.2.в. үйл ажиллагаа явуулах нутаг дэвсгэрийн хязгаарлалтаа тодорхойлсон, хаяг, байршил нь тодорхой, байнгын ажлын байртай байх;

5.3.2.г. салбарын удирдлага, ажилтан, гэрээт ажилтн нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.4 дэх заалтад заасан “нийтийн албан тушаалтан” биш байх;

5.3.2.д. үйл ажиллагааг хэвийн явуулах тоног төхөөрөмж, програм хангамжтай байх;

5.3.2.е. нэгж нь компанийн ерөнхий захиргаа болон бусад нэгжүүдтэйгээ мэдээллийн нэгдсэн нэг сүлжээнд холбогдож, мэдээлэл, тайлагнал дамжуулдаг байх;

5.3.2.ё. тухайн нутаг дэвсгэрт салбар нээн ажиллуулахтай холбогдсон зах зээлийн судалгаатай байх;

5.3.2.ж. эрхлэх даатгалын ангилал, төрөл, хэлбэрийг тодорхой тусгасан, салбарын дотоод хяналт болон бусад үйл ажиллагааг зохицуулах журамтай байна.

5.3.3. Даатгалын компанийн салбар нь энэ журмын 4.3.3-т зааснаас гадна дараах нэмэлт шаардлагыг хангасан байна:

5.3.3.а. арилжааны банкны салбарт данстай байх;

5.3.3.б. салбар нь жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тохиолдолд шуурхай албатай байх ба 24 цагаар дуудлага хүлээн авах суурин утастай, тээврийн ослын хохирлын хэмжээг газар дээр нь очиж тогтоох зориулалтын автомашинтай, даатгалын талаарх мэдээлэл оруулж хадгалах, шаардлагатай мэдээг мэдээллийн санд өгч нэгтгүүлэх интернетэд холбогдсон програм хангамжтай байх;

5.3.3.в. даатгагчийн салбар нь шуурхай албаны үйл ажиллагааг Албан журмын даатгагчдын холбоо эсхүл дээрх шаардлагыг хангасан шуурхай албаны үйлчилгээг үзүүлдэг байгууллагатай гэрээ байгуулан гүйцэтгүүлж болно.

Даатгагчтай гэрээ байгуулсан шуурхай албаны үүрэг гүйцэтгэгч байгууллага нь энэ журмын 5.3.3.б-д заасан шаардлагыг хангасан байна.

5.3.4.Салбар нь “Даатгалын багц дүрэм”-ийн 11 дүгээр хавсралт “Даатгагч болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчоос тайлан, мэдээ, өргөдөл гаргах заавар”-ын дагуу гаргасан тайлан мэдээг улирал бүр Санхүүгийн зохицуулах хорооны аймаг, нийслэл, дүүрэг дэх орон нутгийн төлөөлөгчид хүргүүлж байна.

5.3.5.Даатгагчийн болон даатгалын зуучлагчийн төлөөлөгчийн газар нь даатгалын гэрээ байгуулах үйл ажиллагаа эрхлэхгүй.

5.4. Даатгагчийн даатгалын гэрээ байгуулахад тавигдах шаардлага:

5.4.1.Даатгуулагчтай байгуулж байгаа даатгалын гэрээ нь монгол хэл дээр үйлдэгдсэн, утга санаа, үг хэллэг нь ойлгомжтой, төөрөгдүүлсэн болон хоёрдмол санаа агуулаагүй байх, бусдад шууд ойлгохоор үг, хэллэгтэй байх бөгөөд даатгуулагчийн хүсэлтээр гадаад хэл дээр даатгалын гэрээ байгуулж байгаа тохиолдолд монгол хэл дээр тухайн даатгалын гэрээг давхар үйлдэх, маргаан гарсан нөхцөлд монгол хэл дээр хийгдсэн гэрээг баримтална.

5.4.2.Даатгалын гэрээний хугацаа даатгуулагчидтай харилцан тохиролцсон хугацаагаар үргэлжилнэ.

5.4.3.Даатгалын гэрээнд даатгалын эрсдэл болон нөхөн төлбөр олгохоос татгалзах нөхцөлийг хоёрдмол утгагүй тодорхой зааж тусгана.

5.4.4.Даатгалын гэрээ дуусгавар болох хугацаанаас өмнө даатгалын гэрээ цуцлагдсан тохиолдолд даатгалын хураамжийн буцаалтыг даатгуулагч бичгээр хүсэлт гаргаснаас хойш ажлын 5 өдрийн дотор даатгуулагчид олгоно.

5.4.5.Бүлгийн хэлбэртэй даатгалын гэрээ байгуулах /даатгалын гэрээнд ажилтнуудыг ажил олгогч төлөөлж, оршин суугчдыг сууц өмчлөгчдийн холбоо төлөөлж гэх мэт/ тохиолдолд тухайн бүлэгт хамаарах даатгуулагч бүрд Иргэний тухай хуулийн 433.1-т заасны дагуу даатгагчаас гарын үсэг зурсан даатгалын баталгааг гардуулна.

5.4.6.Даатгалын баталгаанд даатгуулагчийн овог, нэр, нас, хүйс, даатгалын эрсдэл, нөхөн төлбөрийн нөхцөл, хасалт, даатгалын хураамж, даатгалын үнэлгээ, даатгагчийн хаяг, холбоо барих утсыг заавал тусгасан байна.

5.4.7.Даатгагч эсхүл түүний төлөөлөгч нь бүлгийн хэлбэртэй даатгалын гэрээ байгуулахаас өмнө даатгуулагч нэг бүрт тухайн даатгалын бүтээгдэхүүний талаар танилцуулж, зөвшөөрлийг авсан байна.

5.4.8.Даатгалын гэрээнд даатгагч, даатгуулагчийн эрх үүрэг, даатгалын эрсдэл, даатгалын үнэлгээ, гэрээний эхлэх дуусгах хугацаа, гэрээг сунгах, цуцлах, өөрчлөлт оруулах нөхцөл, даатгалын хураамжийн хэмжээ, хураамж төлөх хугацаа, даатгалын хураамж буцаах нөхцөл, даатгалын гэрээ ямар нөхцөлд хүчин төгөлдөр бус болох зэргийг тодорхой зааж тусгасан байна.

5.4.9.Даатгуулагч нь даатгалын гэрээ байгуулахын тулд бүлэг байгуулж болохгүй.

5.4.10.Даатгуулагч нь хуулийн этгээд бол даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа явуулсныхаа төлөө даатгагчаас хүлээн авч буй төлбөр, хөлсний талаар даатгалын төлөөлөгч нь даатгалын гэрээ байгуулагдахаас өмнө даатгуулагчид бичгээр мэдэгдэж, төлбөр, хөлсийг даатгалын төлөөлөгчид олгохыг зөвшөөрсөн даатгуулагчийн гарын үсэг бүхий мэдэгдлийг даатгагчид хүргүүлээгүй даатгалын төлөөлөгчид даатгагч аливаа төлбөр, хөлс төлөх, өөрийн нэрийн өмнөөс даатгалын гэрээг байгуулах эрх олгохгүй.

5.4.11.Даатгагч даатгуулагчтай даатгалын гэрээ байгуулахдаа даатгалын гэрээ байгуулах эрхтэй /тусгай зөвшөөрөл/ этгээдээр дамжуулж гэрээ байгуулна.

5.4.12.Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын гэрээний харилцааг Жолоочийн даатгалын тухай хуульд заасны дагуу зохицуулна.

5.5.Даатгагчийн даатгалын нөхөн төлбөр олгоход тавигдах шаардлага:

5.5.1. Даатгагч даатгалын нөхөн төлбөр олгохдоо даатгуулагчийг чирэгдүүлэхгүй байх.

5.5.2. Даатгагч даатгалын нөхөн төлбөр олгохоос татгалзах, хасалт хийх нөхцөл бүхий заалтыг даатгалын гэрээнд тусгасан тохиолдолд татгалзах үндэслэл, хасалт хийх нөхцөл нь Даатгалын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийн аль зүйл, заалтад хамааралтай болох тухай тайлбарыг Хороонд ирүүлж хянуулсан байх

5.5.3. Даатгагч хууль хяналтын болон мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлтийг даатгуулагчаас шаардах тохиолдолд уг дүгнэлт гараагүй байхад даатгалын гэрээнд заасан хугацаа өнгөрсөн шалтгаанаар даатгалын нөхөн төлбөр олгохоос татгалзахгүй байх.

5.5.4. Даатгагч даатгуулагч харилцан тохиролцож даатгалын гэрээнд заасны дагуу даатгалын хураамжийг хэсэгчлэн, үе шаттай төлж байгаа үед даатгалын тохиолдол учирвал даатгагч даатгалын нөхөн төлбөрийг даатгуулагчийн төлсөн хураамжтай хувь тэнцүүлэн бууруулахгүй байх.

5.5.5. Даатгалын гэрээнд заасан болон мөн сунгасан хугацаанд даатгалын хураамж төлөгдөөгүй нөхцөлд журмын дээрх 5.5.4 дэх заалт хамаарахгүй.

5.5.6. Урт хугацааны даатгалын гэрээ эзэмших эрх бүхий этгээд тухайн гэрээнд заагдсан даатгагдагчид гэрээний эрхийн талаар бичгээр мэдэгдэх бөгөөд даатгагдагч байхгүй, эсхүл энэ эрхээс татгалзсан, эсхүл нас барсан тохиолдолд даатгалын гэрээ эзэмшигчийн хууль ёсны өв залгамжлагчид даатгалын нөхөн төлбөрийг олгоно.

5.5.7. Ердийн даатгагч даатгалын нөхөн төлбөр олгохдоо дор дурдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

5.5.7.а. даатгагч даатгалын тохиолдлын талаарх мэдээллийг авсан даруйдаа даатгуулагчид хариу өгч, даатгуулагчаас авах арга хэмжээний талаар тодорхой мэдээлэл өгөх үүрэгтэй бөгөөд даатгагч 72 цагийн дотор даатгалын тохиолдлыг шалгаж баримтжуулах өөрийн ажилтанг эсхүл даатгалын хохирол үнэлэгчийг томилно.

5.5.7.б. даатгалын хохирлын үнэлгээний тайланг баталгаажуулж ирүүлснээс хойш даатгагч 14 хоногийн дотор багтаан даатгалын нөхөн төлбөр олгох эсэх асуудлыг шийдвэрлэж даатгуулагчид бичгээр мэдэгдэх бөгөөд даатгалын нөхөн төлбөрийг олгосон байна.

5.5.8. Урт хугацааны даатгагч нөхөн төлбөр олгохдоо дор дурдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

5.5.8.а. урт хугацааны даатгалын компани даатгалын тохиолдлын нэхэмжлэл авсан даруйдаа бүртгэж, 7 хоногийн дотор даатгуулагчаас нэмэлт материалыг багцаар нь шаардаж болно.

5.5.8.б. шаардагдах бүх материалыг авснаас хойш 30 хоногт багтаан нэхэмжлэлийг барагдуулах эсхүл олгохгүй байх нөхцөл шалтгааныг дурдаж даатгуулагчид бичгээр мэдэгдэнэ.

5.5.9. Даатгагч даатгалын гэрээ болон холбогдох журамд заасан хугацаанд даатгалын нөхөн төлбөр олгоогүй бол Иргэний хуулийн 232.6 дахь хэсэгт заасны дагуу хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0,5 хувиар алданги тооцох заалтыг даатгалын гэрээнд тусгасан байна.

5.5.10. Энэ журмын 5.5.2-5.5.9 дэх заалт нь Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалд хамаарахгүй.

Зургаа. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлага, дагаж мөрдөх үзүүлэлт

6.1 Даатгалын зуучлагчид тавигдах шаардлага:

6.1.1. Даатгалын зуучлагчийн дүрмийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн доод хэмжээ нь ердийн болон урт хугацааны даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тохиолдолд 20.0 /хорин/ сая төгрөг, давхар даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тохиолдолд 50.0

/тавин/ сая төгрөг байх ба дүрмийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь зээлийн хөрөнгөөр бүрдүүлээгүй бөгөөд хууль ёсны орлогоос бүрдсэн болохыг нотолсон байх;

6.1.2.Хоёроос доошгүй орон тооны ажилтантай байх.

6.1.3.Компанийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах техник тоног төхөөрөмжтэй байх.

6.1.4.Компанийн хувь нийлүүлэгчид нь өөр аль нэг даатгалын байгууллагын Төлөөлөн удирдах зөвлөл /цаашид “ТУЗ” гэх/-ийн дарга, гишүүн, хамтын гүйцэтгэх удирдлагын гишүүн, эрх бүхий албан тушаалд томилогдон ажиллаагүй байх.

6.1.5.Компанийн нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх болон санхүүгийн тайлан тодруулга гаргах нягтлан бодогчтой байх ба нягтлан бодогч өөрчлөгдсөн тохиолдолд ажлын 5 өдрийн дотор Хороонд мэдэгдэх.

6.1.6.Компаниас гаргасан шийдвэр болон компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагаанд мөрдөх дотоод дүрэм, журам, заавар, эрх зүйн баримт бичгийг архивлан хадгалах.

6.1.7.Компанийн жилийн болон улирал тутмын санхүүгийн тайланг Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 18, 19 дүгээр зүйлд заасан хугацаанд Хороонд ирүүлэх.

6.1.8.Жил бүр мэргэжлийн хариуцлагаа даатгуулсан байх ба мэргэжлийн хариуцлагын даатгалын үнэлгээний доод хязгаар нь 100.0 /нэг зуун/ сая төгрөг, давхар даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх бол мэргэжлийн хариуцлагын даатгалын үнэлгээний доод хязгаар нь 200.0 /хоёр зуун/ сая төгрөг байна.

6.1.9.Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 26.1 дэх хэсэгт заасны дагуу даатгалын зуучлагчийн орлогыг дамжуулан шилжүүлэх тохиолдолд зуучилсан даатгалын хураамжийн орлогыг компанийн бусад орлогоос тусдаа дансанд төвлөрүүлэх бөгөөд уг орлогыг холбогдох гэрээнд заасан хугацааны дотор даатгагчид шилжүүлэх.

6.1.10.Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн Хорооноос тогтоосон дүрмийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн доод хэмжээний 50 хүртэл хувийг тухайн компанийн өөрийн үйл ажиллагаанд зориулагдах хөрөнгө хэлбэрээр байршуулж болно.

6.1.11.Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээ нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээнээс багассан тохиолдолд Компанийн тухай хуулийн 31.3-т “Тухайн жилийн санхүүгийн тайлангаар компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээ нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээнээс багассан тохиолдолд уг тайлан гарснаас хойш ажлын 10 өдрийн дотор төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарлаж, хувь нийлүүлсэн хөрөнгөнд өөрчлөлт оруулах, компанийг дахин хөрөнгөжүүлэх, эсхүл татан буулгах асуудлыг шийдвэрлүүлэх үүрэгтэй.” гэж заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

6.1.12.Касс дахь бэлэн мөнгөний үлдэгдлийн хэмжээ нийт активын 10 хувиас хэтрэхгүй байна.

6.1.13.Зуучилсан даатгалын гэрээний дэлгэрэнгүй бүртгэлийг тухай бүр хөтлөх.

6.1.14.Даатгалын зуучлалын гэрээ болон хамтран ажиллах гэрээг монгол хэл дээр үйлдэх, эсхүл монгол хэл дээр хөрвүүлсэн байх, мөн тэдгээрийг архивлан хадгалсан байх;

6.1.15.Зуучилсан даатгалын гэрээнд даатгалын зуучлагч гарын үсэг зурж, тэмдэг дарсан байх;

6.1.16.Даатгалын зуучлагч нь даатгуулагчид даатгалын нөхөн төлбөрийн асуудлаар зөвлөгөө туслалцаа үзүүлж болох бөгөөд энэхүү туслалцаа үзүүлсний хөлсийг даатгуулагчаас олгох даатгалын нөхөн төлбөрөөс суутган авахгүй байх.

6.1.17.Даатгалын зуучлагчийн салбар нь тухайн орон нутагт Хорооноос салбар нээх зөвшөөрөл авсан даатгагчийн бүтээгдэхүүнийг зуучлан борлуулна.

6.1.18.Даатгалын зуучлагчийн төлөөлөгчийн газар нь даатгалын гэрээ байгуулах, даатгалын гэрээг зуучлан борлуулахгүй.

6.1.19.Хороонд бүртгүүлээгүй даатгалын хэлбэр, бүтээгдэхүүнийг борлуулахгүй байх.

6.1.20.Даатгалын зуучлагч нь банк бол дараах шаардлага тавигдана:

6.1.20.а. энэ журмын 6.1.2-6.1.4, 6.1.6-6.1.9, 6.1.13-6.1.19-д заасан шаардлагуудыг хангах;

6.1.20.б. банкны нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлан хариуцсан захирал өөрчлөгдсөн тохиолдолд ажлын 5 өдрийн дотор Хороонд мэдэгдэх;

6.1.20.в. даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагааг банкны нэгжээр дамжуулан хийж болох бөгөөд нэгж нь Хороо холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын зуучлагчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн 1-ээс доошгүй ажилтантай байх шаардлагыг хангасан байх;

6.1.20.г. даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаатай холбоотой гүйлгээг Хороонд бүртгүүлсэн банкны харилцах дансыг ашиглаж хийнэ.

6.1.21. Даатгалын зуучлагчийн салбар нь энэ журмын 4.2.3-д зааснаас гадна дараах нэмэлт шаардлагыг хангасан байна:

6.1.21.а. Хороо холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын зуучлагчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн 1-ээс доошгүй ажилтантай байх;

6.1.22. Даатгалын зуучлагч нь банк бол даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагааг банкны нэгжээр дамжуулан хийж болох бөгөөд нэгж нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

6.1.22.а. энэ журмын 4.2.3.а-г, 4.2.3.е-д заасан шаардлагыг хангасан байх;

6.1.22.б. Хороо холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын зуучлагчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн 1-ээс доошгүй ажилтантай байх;

6.2. Даатгалын хохирол үнэлэгчид тавигдах шаардлага

6.2.1. Даатгалын хохирол үнэлэгчийн дүрмийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн доод хэмжээ нь Улаанбаатар хотод 10.0 /арван/ сая төгрөг, хөдөө орон нутагт 7.0 /долоо/ сая төгрөг байх ба дүрмийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь зээлийн хөрөнгөөр бүрдүүлээгүй бөгөөд хууль ёсны орлогоос бүрдсэн болохыг нотолсон байх.

6.2.2. Хоёроос доошгүй орон тооны ажилтантай байх;

6.2.3. Компанийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулах техник тоног төхөөрөмжтэй байх;

6.2.4. Компанийн хувь нийлүүлэгчид нь өөр аль нэг даатгалын байгууллагын Төлөөлөн удирдах зөвлөл /цаашид “ТУЗ” гэх/-ийн дарга, гишүүн, хамтын гүйцэтгэх удирдлагын гишүүн, эрх бүхий албан тушаалд томилогдон ажиллаагүй байх.

6.2.5. Компанийн нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх болон санхүүгийн тайлан тодруулга гаргах нягтлан бодогчтой байх ба нягтлан бодогч өөрчлөгдсөн тохиолдолд ажлын 5 өдрийн дотор Хороонд мэдэгдэх.

6.2.6. Компаниас гаргасан шийдвэр болон компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагаанд мөрдөх дотоод дүрэм, журам, заавар, эрх зүйн баримт бичгийг архивлан хадгалах;

6.2.7. Компанийн жилийн болон улирал тутмын санхүүгийн тайланг Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 18, 19 дүгээр зүйлд заасан хугацаанд Хороонд ирүүлэх;

6.2.8. Жил бүр мэргэжлийн хариуцлагаа даатгуулсан байх ба мэргэжлийн хариуцлагын даатгалын үнэлгээний доод хязгаар нь 100.0 сая төгрөг байна;

6.2.9. Даатгалын хохирлын үнэлгээ хийх бэлтгэл ажил нь дараах шаардлагад нийцсэн байна:

6.2.9.а. хохирлын үнэлгээний стандарт, аргачлал, дүрэм, журам, норм, норматив болон шаардлагатай бусад материалыг бэлтгэсэн байх;

6.2.9.б. даатгалын хохирлын үнэлгээ хийхэд шаардагдах баримт бичгийг үйлчлүүлэгчээс гаргуулан авсан байх;

6.2.9.в. даатгалын хохирлын үнэлгээ хийхэд ашиглаж байгаа мэдээллийн сан болон үйлчлүүлэгчээс ирүүлсэн тоо, мэдээг дахин хянаж, магадлан шинжилсэн байх.

6.2.10. Даатгалын хохирлын үнэлгээний тайлан нь хохирлын үнэлгээг тогтоосон үндэслэл, нотолгоог агуулсан үндсэн баримт бичиг байх бөгөөд уг тайлан нь дараах шаардлагад нийцсэн байна:

6.2.10.а. тогтоосон даатгалын хохирлын үнэлгээ нь тодорхой үндэслэл бүхий тайлбартай байх;

6.2.10.б. уг тайланд даатгалын хохирлын үнэлгээ хийх явцад гарсан хохирлын үнэлгээний стандарт, дүрэм, журам, нормыг зөрчсөн аливаа үйлдлийн талаар тэмдэглэсэн байх.

6.2.11. Даатгалын хохирлын үнэлгээний тайланд дараах зүйлийг тусгана:

6.2.11.а. үнэлгээний нэр, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон даатгалын хохирол үнэлэгчийн тусгай зөвшөөрлийн дугаар, Хорооноос баталсан даатгалын болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, бүртгэлийн харилцааг зохицуулсан журамд заасны дагуу мэргэжлийн хариуцлагаа даатгуулсан талаарх мэдээлэл;

6.2.11.б. учирсан хохирлоо үнэлүүлэх этгээдийн нэр, хаяг, регистрийн дугаар;

6.2.11.в. даатгалын хохирлын үнэлгээ хийсэн хугацаа болон тайлангийн он, сар, өдөр;

6.2.11.г. даатгалын хохирлын үнэлгээний зүйлийн төрөл, түүний тухайн үеийн шинж байдлын тодорхойлолт, даатгалын тохиолдлыг баталгаажуулсан фото зураг;

6.2.11.д. даатгалын хохирлын үнэлгээний зүйлийн өмчлөл, эзэмшил, ашиглалтын талаарх мэдээлэл;

6.2.11.е. даатгалын хохирлын үнэлгээний зүйлийн хамрах хүрээ, хязгаар;

6.2.11.ж. даатгалын хохирлын үнэлгээ хийхэд ашигласан 3-аас доошгүй газрын үнийн судалгаа, түүнд хийсэн тооцоолол;

6.2.11.з. даатгалын хохирлын үнэлгээний дүн.

6.2.12. Даатгалын хохирлын үнэлгээний тайланд үнэлгээчин гарын үсэг зурж, тэмдэг дарж баталгаажуулсан байна

6.2.13. Даатгалын хохирол үнэлэгч дараах тохиолдолд даатгалын хохирлын үнэлгээ хийхгүй байх:

6.2.13.а. даатгалын хохирол үнэлэгч нь өөрсдийн ажиллаж буй үнэлгээний компанийн ажилтан бол өөрт учирсан даатгалын хохиролд үнэлгээ хийх;

6.2.13.б. үнэлгээчин өөрийн ажилладаг компанийн даатгалын хохиролд үнэлгээ хийх;

6.2.13.в. төрөл, садан /эцэг, эх, нөхөр, эхнэр, хүүхэд, төрсөн ах, эгч, дүү гэх мэт/-ын даатгалын хохиролд үнэлгээ хийх;

6.2.13.г. тухайн үнэлгээний компанийн санхүүгийн тайланд аудит хийсэн хуулийн этгээдийн учирсан хохиролд үнэлгээ хийх.

6.2.14. Даатгалын хохирлын үнэлгээний тайланд хохирлоо үнэлүүлсэн этгээд танилцаж зөвшөөрсөн гарын үсэг зурсан байна.

6.2.15. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн Хорооноос тогтоосон дүрмийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн доод хэмжээний 50 хүртэл хувийг тухайн компанийн өөрийн үйл ажиллагаанд зориулагдах хөрөнгө хэлбэрээр байршуулж болно.

6.2.16. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээ нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээнээс багассан тохиолдолд Компанийн тухай хуулийн 31.3-т “Тухайн жилийн санхүүгийн тайлангаар компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээ нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээнээс багассан тохиолдолд уг тайлан гарснаас хойш ажлын 10 өдрийн дотор төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг зарлаж, хувь нийлүүлсэн хөрөнгөнд өөрчлөлт оруулах, компанийг дахин хөрөнгөжүүлэх, эсхүл татан буулгах асуудлыг шийдвэрлүүлэх үүрэгтэй.” гэж заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

6.2.17. Касс дахь бэлэн мөнгөний үлдэгдлийн хэмжээ нийт активын 10 хувиас хэтрэхгүй байна.

6.2.18. Эрхлэх даатгалын хэлбэрийн хүрээнд мэргэшсэн ажилтан өөрчлөгдсөн тохиолдолд ажлын 5 өдрийн дотор энэ журмын 1 дүгээр хавсралт (Е) СЗХ04006 маягтын дагуу тодорхойлолт гаргаж Хороонд мэдэгдэх;

6.2.19. Даатгалын хохирол үнэлэгчийн төлөөлөгчийн газар нь даатгалын зүйлийн бодит хохирлын хэмжээг тогтоох үйл ажиллагаа эрхлэхгүй.

6.2.20. Даатгалын хохирол үнэлэгчийн салбар нь энэ журмын 4.2.3-д зааснаас гадна дараах нэмэлт шаардлагыг хангасан байна.

6.2.21.а. эрхлэх даатгалын хэлбэрийн хүрээнд эд хөрөнгөнд учирсан бодит хохирлыг тогтоох тохиолдолд Хөрөнгийн үнэлгээний тусгай зөвшөөрөлтэй нэгээс доошгүй ажилтантай байх;

6.2.21.б. Хороо холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын хохирол үнэлгээний сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн 1-ээс доошгүй ажилтантай байх;

6.3. Даатгалын төлөөлөгчид тавигдах шаардлага

6.3.1. Хороо холбогдох мэргэжлийн холбоодтой хамтран зохион байгуулсан даатгалын төлөөлөгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн байх бөгөөд даатгалын төлөөлөгч нь хэрэв хуулийн этгээд бол даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх ажилтнууд нь энэхүү шаардлагыг хангасан байх;

6.3.2. Даатгагчтай бичгээр байгуулсан хамтран ажиллах гэрээтэй байх бөгөөд тус гэрээнд даатгалын төлөөлөгчийн шимтгэл олгох нөхцөлийг хууль тогтоомжид нийцүүлэн тусгасан байх;

6.3.3. Зөвхөн энэ журмын 6.3.2-т заасан даатгагчийн төлөөлөгчөөр ажиллах;

6.3.4. Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.4-т заасан “нийтийн албан тушаалтан” биш байх бөгөөд даатгалын төлөөлөгч нь хэрэв хуулийн этгээд бол даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх ажилтнууд нь энэхүү шаардлагыг хангасан байх;

6.3.5. Хорооноос хадгаламж, зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан хуулийн этгээд нь даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхэлж болох бөгөөд энэ журмын 6.3.1-6.3.4-т заасан шаардлагыг хангахаас гадна дараах нэмэлт шаардлагыг хангасан байна:

6.3.5.а. даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх хадгаламж, зээлийн хоршоо нь тус хоршооны гишүүдээс бусад этгээдэд даатгалын гэрээ борлуулахгүй байх;

6.3.5.б. хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд заасан хоршооны дүрмийн эрхлэх үйл ажиллагааны төрөлд даатгалын төлөөлөгчийн тусгай зөвшөөрлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зохицуулалтыг тусгасан байх;

6.3.6. Даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагааны орлого нь 20.0 /хорин/ сая төгрөг ба түүнээс дээш хэмжээтэй бол даатгалын төлөөлөгч өөрийн орлогын тайлангаа “Даатгалын багц дүрэм”ийн 11 дүгээр хавсралт “Даатгагч болон даатгалын мэргэжлийн оролцогчоос тайлан, мэдээ, өргөдөл гаргах заавар”-ын холбогдох хавсралтын дагуу төлөөлж буй компанидаа мөн журамд заасан хугацаанд гаргаж өгөх.

6.3.7. Даатгалын төлөөлөгч нь энэ журамд заасан даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхэлснийхээ төлөө даатгагчаас төлбөр, хөлс авах эрхтэй бөгөөд уг үйл ажиллагааг явуулаагүй тохиолдолд даатгагчаас аливаа төлбөр, хөлс авахгүй.

6.3.8. Даатгуулагч нь хуулийн этгээд бол даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа явуулсныхаа төлөө даатгагчаас хүлээн авч буй төлбөр, хөлсний талаар даатгалын төлөөлөгч нь даатгалын гэрээ байгуулагдахаас өмнө даатгуулагчийн эрх бүхий албан тушаалтанд бичгээр мэдэгдэж, танилцуулсан байна. Энэхүү төлбөр, хөлсийг даатгалын төлөөлөгчид олгохыг зөвшөөрсөн даатгуулагчийн гарын үсэг бүхий мэдэгдлийг даатгагчийн эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ.

6.3.9. Хорооноос тусгай зөвшөөрөл авсан даатгалын төлөөлөгч нь зөвшөөрөл авснаас хойш 3 жил тутамд нэг удаа даатгалын мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, шалгалтад хамрагдана.

Зургаа. Хяналт, хариуцлага

6.1. Хороо энэхүү журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах бөгөөд зөрчсөн этгээдэд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

Бүтээгдэхүүн бүртгэлийн маягт

1. Даатгалын компанийн нэр: (.....ХК/ХХК)

1.1. Даатгалын бүтээгдэхүүний нэр: (.....)

2. Даатгалын бүтээгдэхүүн бүртгүүлэх тухай эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэр:

(.....)

..... онысарынөдрийнтоот-ын/ийн шийдвэр)

3.

Даатгалын зүйл:	Даатгалын эрсдэл	Даатгалын хураамжийн хувь
.....	<p>Үндсэн эрсдэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> • • • • <p>.....</p> <p>Нэмэлт эрсдэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> • • • • <p>.....</p>	<ul style="list-style-type: none"> • • • • <p>.....</p>
Даатгалын үнэлгээ:	Даатгуулагчийн өөрийн хариуцах дүн:	Нөхөн төлбөр олгохгүй нөхцөл:

4. Даатгалын хураамжийг тооцоолсон актуарч: /...../

(овог, нэр)

5. Цахимаар борлуулах эсэх: тийм, үгүй

6. Даатгалын гэрээ: _____ зүйл заалт бүхий _____ хуудас гэрээ

